

РЕШЕНИЕ НА КОМИСИЯТА

от 11 май 2006 година

относно изискването на държавите-членки да гарантират, че на пазара се пускат единствено запалки, които са недостъпни за деца и да забранят пускането на пазара на запалки с нестандартен дизайн

(нотифицирано под № C(2006) 1887 и № C(2006) 1887 COR)

(Настоящият текст анулира и заменя текста, публикуван в Официален вестник L 197 от 19 юли 2006 г., стр. 9)

(Текст от значение за ЕИП)

(2006/502/ЕО)

КОМИСИЯТА НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност,

като взе предвид Директива 2001/95/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 3 декември 2001г. за Общата безопасност на стоките¹:

като има предвид, че:

(1) Съгласно Директива 2001/95, производителите са длъжни да пускат на пазара само безопасни стоки.

(2) Съгласно член 13 от Директива 2001/95/ЕО, ако Комисията има информация, че определени стоки представляват сериозен риск за здравето и безопасността на потребителите, тя може - при определени условия - да приеме решение изискващо от държавите-членки да вземат временни мерки насочени по специално към ограничаване или подлагане на определени условия пускането на пазара на горепосочените стоки, да забрани тяхната продажба и да въведе необходимите съпътстващи мерки за осигуряване спазването на забраната или да изисква тяхното оттегляне или изземване от пазара.

(3) Подобно решение зависи от факта, че държавите-членки се различават значително по подхода, който е приет или предстои да бъде приет за справяне със съответния риск; че рискът не може, предвид естеството на въпроса за безопасността, да се третира по начин съответстващ на степента на спешност на конкретния случай по силата на други процедури залегнали в специфичното законодателство на Общността приложимо за съответните продукти; и че рискът може да бъде ефективно елиминиран единствено чрез приемане на подходящи мерки приложими на ниво Общност за да осигури последователно и високо ниво на защита на здравето и безопасността на потребителите и правилното функциониране на вътрешния пазар.

¹ ОВ L 11, 15.1.2002 г., стр. 4.

(4) По своето естество запалките са опасни стоки, тъй като произвеждат пламък или топлина и тъй като съдържат запалима течност. Те създават сериозен риск, когато не си използват правилно от деца, което може да доведе до пожари, нараняване и дори смърт. Предвид че запалките по своето естество са опасни, както и големия им брой на пазара и предвидимите условия на употреба, следва да се предприемат мерки относно сериозността на риска създаван от запалките за безопасността на децата във връзка с тяхното евентуално използване за игра от деца.

(5) Сериозният риск, създаван от запалките се потвърждава от наличните данни и информация за пожари в ЕО свързани с играта на деца със запалки. Докладът публикуван от Министерството на търговията и промишлеността на Обединеното кралство през м. февруари 1997 г. „Европейско проучване - инциденти предизвикани от деца под пет годишна възраст, които са си играли със запалки за цигари и кибрит” съобщава за общо около 1200 пожара, 260 наранявания и 20 смъртни случая годишно в ЕО през 1997 г. Последна информация потвърждава, че значителен брой сериозни инциденти, включително смъртни случаи, все още се причиняват в ЕО от деца, които си играят с достъпни за използване от тях запалки.

(6) Законодателство установяващо изисквания използването на запалките да бъде недостъпно за деца, съответстващо на изложените в настоящото решение съществува в Австралия, Канада, Нова Зеландия и Съединените американски щати (САЩ). Преди създаването на законодателството бе направено проучване в САЩ. В предложението за Наредба за запалките на Комисията за безопасност на потребителските стоки на САЩ от 1993 г. се изчислява, че годишно запалките използвани от деца предизвикват над 5000 пожара, 1150 наранявания и 170 смъртни случая в САЩ.

(7) Изискването използването на запалките да бъде недостъпно за деца в САЩ бе въведено през 1994г. През 2002 г. изследване на САЩ върху ефикасността на изискването отчете 60 % намаление на броя пожари, наранявания и смъртни случаи.

(8) Консултациите на държавите-членки в Комитета, установени в член 15 от Директива 2001/95/ЕО установи, че държавите-членки се различават значително по подхода за справяне с риска създаван от достъпни за използване от деца запалки.

(9) Два технически стандарта са свързани с безопасността на запалките: Европейския и Международния стандарт EN ISO 9994:2002 „Запалки-спецификация за безопасност”, който определя спецификации относно качество, надеждност и безопасност на запалките съвместно с подходящи процедури за производствени тестове, но който не включва спецификации за недостъпност на използването от деца, и Европейския стандарт EN 13869:2002 „Запалки-недостъпност на използването на запалки от деца - Изисквания за безопасност и методи за тестване”, задаващ спецификациите за недостъпност на използването от деца.

(10) Препратките към EN ISO 9994:2002 бяха публикувани от Комисията в *Официален вестник на Европейския съюз*² в съответствие с процедурата изложена в член 4 от Директива 2001/95/ЕО, която предвижда съответствие с изискването за обща безопасност от Директива 2001/95/ЕО относно рисковете покривани от този стандарт. За да вземат мерки относно недостъпността на използването от деца някои държави-

² ОВ С 100, 24.4.2004 г., стр. 20.

членки счетоха, че Комисията трябва да публикува в Официален вестник и препратки към EN 13869:2002. Други държави-членки, обаче счетоха, че EN 13869:2002 най-напред трябва сериозно да бъде преработен.

(11) В отсъствието на мерки на Общността относно недостъпност на използването на запалки от деца и забрана на запалки с нестандартен дизайн някои държави-членки могат да предприемат различни национални мерки. Въвеждането на подобни мерки неизменно би довело до неравномерно ниво на защита и до вътрешни бариери пред търговията със запалки в Общността.

(12) Няма специфично законодателство на Общността касаещо запалките. Рискът не може да се регулира ефективно по силата на други процедури изложени в специфични правила на правото на Общността, като се вземе предвид естеството на засегнатия проблем с безопасността и по начин съответстващ на степента на спешност на случая. Затова е необходимо да се прибегне до решение по смисъла на член 13 от Директива 2001/95/ЕО.

(13) Предвид на сериозния риск от запалки и с оглед гарантиране на последователно високо ниво на защита на потребителите и тяхното здраве на територията на ЕО, както и за избягване на бариери пред търговията, следва да се приеме временно Решение по смисъла на член 13 от Директива 2001/95/ЕО. Такова Решение следва бързо да постави условието пред пускането на пазара на запалки те да бъдат недостъпни за използване от деца. Подобно решение следва да предотврати по-нататъшни вреди и смъртни случаи, докато бъде постигнато постоянно решение, което трябва да се основава на международен консенсус.

(14) Изискването за недостъпност на използването от деца в настоящото решение следва да покрие запалки за еднократно употреба, тъй като този вид запалки създават особено висок риск от неправилна употреба от деца. Проучване на САЩ от 1987г. - „Проучването Харууд“ показва, че средно 96% от инцидентите причинени от деца играещи си със запалки да причинени от запалки за еднократна употреба. Много малко инциденти включват запалки различни от такива за еднократна употреба, по-специално т.н. луксозни и полулуксозни запалки, които са проектирани, произведени и пуснати на пазара за да гарантират постоянна, очаквано безопасна употреба за дълъг период от време и които са покрити от писмена гаранция и се ползват от поддръжка след закупуването им по отношение на подмяна или поправка на части от тях докато са годни за ползване и които се характеризират от изтънчен дизайн използващ скъп материал, луксозен вид и ниска степен на заменимост с други запалки, както и разпространение в магазини съответстващи на престижа и луксозния имидж на марката. Горепосочените резултати съответстват на факта, че хората са склонни да обръщат повече внимание на запалки с по-висока стойност, предназначени за използване през дълъг период от време.

(15) Всички запалки, напомнящи по някакъв начин друг предмет обикновено възприеман като привлекателен или предназначен за използване от деца трябва да бъдат забранени. Това включва, но не само, запалки, чиято форма прилича на анимационни герои, играчки, оръжия, часовници, телефони, музикални инструменти, превозни средства, човешкото тяло или части от него, животни, храни или напитки, или които свирят музикални ноти или имат светлини или движещи се предмети или други

забавляващи фигури, обикновено наричани „запалки с нестандартен дизайн”, които създават висок риск от неправилна употреба от деца.

(16) За да улесни прилагането от производителите на запалки на изискването за недостъпност на използването им от деца, е уместно да се направи препратка към съответните спецификации на Европейския стандарт 13869:2002, за да се приеме за дадено, че запалките отговарящи на съответните спецификации на националните стандарти транспониращи този Европейски стандарт отговарят на изискването за недостъпност на използването им от деца зададено в настоящото решение. Със същата цел, запалките отговарящи на съответните правила в страните, които не са членки на ЕО, където се прилагат изисквания за недостъпност на използването от деца съответстващи на създадените от настоящото решение, също трябва да се приеме, че отговарят на изискването на решението за недостъпност на използването от деца.

(17) Последователното и ефикасно прилагане на изискването за недостъпност на използването от деца установено чрез настоящото решение изисква производителите да предоставят на компетентните органи при поискване на отчети за проведени тестове за недостъпност на използването от деца, предоставени от тествачи органи акредитирани от акредитиращите власти, членове на международни организации по акредитация или признати от властите за тази цел или предоставени от органите провели тестовете, които са признати да извършват този вид тестване от властите в страните, където се прилагат изисквания за безопасност равностойни на установените от настоящото решение. Производителите на запалки трябва да предоставят на компетентните органи създадени по силата на член 6 от Директива 2001/95/ЕО при поискване и без забава всички необходими документи. Ако производителят не е в състояние да предостави подобна документация в рамките на срока даден от компетентния орган, запалките следва да бъдат изтеглени от пазара.

(18) Съгласно член 5, параграф 2 от Директива 2001/95/ЕО дистрибуторите трябва да съдействат за гарантиране съответствието на запалките, които доставят с изискването за недостъпност на използването им от деца, установено с настоящото решение. По специално трябва да си сътрудничат с компетентните органи като им предоставят при поискване документацията необходима за проследяване произхода на запалките.

(19) На производителите следва да се разрешат възможно най-кратките преходни периоди за прилагане на мерките установени от настоящото Решение, съответстващи на необходимостта за предотвратяване на по-нататъшни инциденти, като едновременно с това се вземат предвид техническите ограничения и се осигури пропорционалност. Преходни периоди се изискват също така и по отношение на държавите-членки за да гарантират ефикасно прилагане на мерките предвид на големия обем запалки пускани на пазара в ЕО всяка година и голямото разнообразие от канали за тяхното разпространение. В тази връзка задължението на производителите да пускат на пазара само запалки недостъпни за използване от деца следва да се прилага 10 месеца от датата на уведомяване за настоящото решение докато задължението за доставяне на потребителите само на запалки недостъпни за използване от деца следва да се прилага една година след влизането в сила на забраната за пускане на пазара на подобни запалки. Затова, гореспоменатото задължение ще бъде постановено при ревизиране на настоящото Решение, една година след неговото приемане.

(20) Член 13, параграф 3 от Директива 2001/95/ЕО забранява износа от Общността на опасни стоки, които са били предмет на решение. Въпреки това, отчитайки структурата на пазара на запалки по отношение на броя производители в световен мащаб, обема на износа и вноса и глобализацията на пазарите, забрана върху износа не би подобрила безопасността на потребителите намиращи се в трети страни, които не прилагат изисквания за недостъпност на използването от деца, тъй като износа от ЕО би бил заменен от запалки, които са достъпни за използване от деца от страни, които не са членки на ЕО. Прилагането на член 13, параграф 3 в тази връзка следва да бъде преустановено до приемането на международен стандарт недостъпност на използването от деца. Това не трябва да накърнява прилагането на мерки в трети страни, където са в сила изисквания за недостъпност на използването от деца.

(21) Мерките предвидени в настоящото решение са в съответствие със становището на Комитета създадени по силата на член 15 от Директива 2001/95/ЕО,

РЕШИ:

Член 1

За целите на настоящото решение:

1. „запалка” означава ръчно задействано устройство произвеждащо пламък чрез използване на гориво, което нормално се използва за нарочно запалване на определени цигари, пури и лули и което може да се предвиди, че ще се използва за запалване на материали като хартия, фитили, свещи и газови лампи, произведени с неделим запас от гориво, предвидено да бъде презареждано или не.

Без да нарушава забраната за пускане на пазара на запалки с нестандартен дизайн, установена в член 2, параграф 2 от това решение, настоящото определение не се прилага за запалки, които се презареждат и за които производителите предоставят при поискване на компетентните органи необходимата документация потвърждаваща, че запалките са проектирани, произведени и пуснати на пазара за да гарантират непрекъсната очаквана безопасна употреба през време на живот най-малко пет години, подлежат на поправка и които изпълняват по-специално всички изброени по-долу изисквания:

- писмена гаранция от производителя за поне две години за всяка запалка в съответствие с Директива 1999/44/ЕО на Европейския парламент и на Съвета,³
- практическата възможност да бъдат ремонтирани и повторно заредени по безопасен начин през цялото време на живот, включително по-специално запалителен механизъм, който може да бъде ремонтиран,
- части, които не изгарят, но може да се износят или да се повредят при постоянна употреба след гаранционния срок, са достъпни да подмяна или поправка от оторизиран или специализиран сервиз намиращ се на територията на ЕО.

2. „запалка с нестандартен дизайн” означава запалка дефинирана в спецификация 3.2 от Европейски стандарт EN13869:2002;

³ ОВ L 171, 7.7 1999 г., стр. 12.

3. „запалка достъпна за използване от деца” означава запалка, проектирана и изработена по начин, по който при нормални или разумно предвидими условия на употреба, не може да бъде задействана от деца под 51 месеца поради, например, силата необходима за нейното задействане или поради нейния дизайн или защитата на запалителния механизъм, или сложността или последователността на операциите необходими за запалването.

Следните се предполага, че са недостъпни за използване от деца:

- а) запалки, които отговарят на националните стандарти транспониращи Европейския стандарт EN 13869:2002, що се отнася до спецификациите различни от тези в ал.3.1, 3.4 и 5.2.3 от стандарта;
 - б) запалки, които отговарят на съответните правила на страни не членки на ЕО, където са в сила изисквания за недостъпност на използването от деца равностилни на установените в настоящото решение.
4. „модел на запалка” означава запалки от един и същ производител, които не се различават по дизайн и други характеристики по начин, който може да засегне недостъпността на използването от деца;
5. „тест за недостъпност на използването от деца” означава систематичен тест за недостъпност на използването от деца на определен модел запалка проведен върху мостра от съответните запалки, в определени тестове проведени в съответствие с националните стандарти транспониращи Европейски стандарт EN13869:2002 до колкото се отнася до спецификациите различни от тези в параграф 3.1, 3.4 и 5.2.3 на Стандарта или в съответствие с изискванията за тестване на съответните правила на страни, които не са членки на ЕО, където са в сила изисквания за недостъпност на използването от деца, равностилни на установените от настоящото решение;
6. „производител” има значение, посочено в член 2, буква д) от Директива 2001/95/ЕО;
7. „дистрибутор” има значение, посочено в член 2, буква е) от Директива 2001/95/ЕО;

Член 2

1. Държавите-членки гарантират пускането на пазара само на запалки, които са недостъпни за използване от деца 10 месеца след датата на уведомление за настоящото решение.
2. От същата дата посочена в параграф 1 по-горе, държавите-членки забраняват пускането на пазара на запалки с нестандартен дизайн.

Член 3

1. Десет месеца след уведомлението за настоящото решение държавите-членки изискват следното от производителите, като условие за пускането на запалки на пазара:
 - а) да водят и предоставят при поискване без забава на компетентните органи създадени по силата на член6 от Директива 2001/95/ЕО доклад за проведен тест за установяване недостъпност на използването от деца за всеки модел запалка с

мостри на запалките от тествания модел, удостоверяващ недостъпността на използването от деца на модела запалки пускани на пазара;

б) да удостовери при поискване пред компетентните органи, че всички запалки във всяка партида пусната на пазара отговарят на тествания модел и предоставят при поискване на органите документацията за проведените тестове и контролна програма поддържаща направеното удостоверяване.

в) непрекъснато да проследява съответствието на произведените запалки с техническите решения приети с оглед гарантиране недостъпност на използването от деца, като използват подходящи методи за тестване и да поддържат на разположение на компетентните органи производствените архиви необходими за удостоверяване, че всички произведени запалки отговарят на тествания модел;

г) да изготвят и предоставят на компетентните органи при поискване и без забава нов доклад за проведен тест за недостъпност на използването от деца, ако са направени изменения в модела запалка, които биха могли неблагоприятно да повлияят способността на модела да изпълни изискванията на настоящото решение.

2. Десет месеца след датата на уведомление за настоящото решение, държавите-членки изискват от дистрибуторите да изготвят и предоставят на компетентните органи при поискване и без забава на документацията необходима за идентифициране на лицето доставило им запалките, които пускат на пазара, за да гарантират проследяване на производителя на запалки по веригата на доставка.

3. Запалки, за които производителите и дистрибуторите не предоставят документацията спомената в параграфи 1 и 2 по-горе в рамките на крайния срок определен от компетентните органи, се изтеглят от пазара.

Член 4

1. Докладите за проведен тест за недостъпност на използването от деца, споменат в член 3 включва следното:

а) име, адрес и основно място на работа на производителя, където и да се намира и на вносителя, ако запалките са вносни;

б) пълно описание на запалката, включително размер, форма, тегло, гориво, капацитет за съхранение на гориво, запалителен механизъм и устройства за недостъпно използване от деца, дизайн, технически решения и други характеристики, които правят запалката недостъпна за използване от деца, съгласно определенията и изискванията на настоящото решение. По-специално това включва подробно описание на всички размери, изискване за сила или други характеристики, които биха могли да имат отражение върху това запалката да бъде недостъпна за използване от деца, включително допуските на производителя за всяка от тези характеристики;

в) подробно описание на тестовете и на получените резултати, датите на тестовете, мястото, където са били проведени, наименованието на организацията провела тестовете и подробности за квалификацията и компетенциите на подобна организация да провежда такива тестове;

- г) посочване на мястото, където запалките се произвеждат или са били произведени;
- д) мястото, където се съхранява документацията, изисквана от настоящото решение;
- е) препратки за акредитацията или признаването на органа провел тестовете.

2. Отчети за тест върху недостъпността на използване на запалката от деца упомената в член 3 се създават от:

а) тестващи органи акредитирани поради изпълнение на изискванията установени от EN ISO/IEC 17025:2005 „Общи изисквания за компетентността на лабораториите за тестване и калиброване”, от член на Международно сътрудничество за акредитация на лаборатории за провеждане на тестове за недостъпност на използване от деца проведени върху запалки или признати по друг начин за тази цел от компетентния орган на държава-членка;

б) тестващи органи, чиито отчети за тест върху недостъпност на използване от деца са приети от една от страните, където се прилагат изискванията за недостъпност на използване от деца, равностойни на установените от настоящото решение.

За информация, по целесъобразност, Комисията ще публикува и актуализира списък на органите посочени в букви а) и б) по-горе.

Член 5

Забраната по член 13, параграф 3 от Директива 2001/95/ЕО не се прилага.

Член 6

1. Държавите-членки предприемат необходимите мерки за спазване на настоящото решение в рамките на четири месеца от датата на уведомление за настоящото решение и публикуват тези мерки. Те незабавно информират Комисията за горепосоченото.

2. Настоящото решение се прилага до 12 месеца от датата на нотифицирането относно настоящото решение.

3. Въз основа на натрупания опит и постигнат напредък с оглед на постоянна мярка, Комисията взема решение дали да удължи с допълнителни периоди валидността на настоящото решение, дали решението, и по-специално членове 1, параграфи 1, 3 и 4 трябва да бъдат изменени и дали временното спиране по член 5 трябва да бъде премахнато. По-специално, относно член 1, параграф 3, Комисията решава дали други международни стандарти или национални правила или стандарти или други технически спецификации и по-специално спецификации касаещи алтернативни методи или критерии за установяване недостъпно използване на запалки от деца, могат да бъдат признати за равностойни на изискването за недостъпност на използването от деца зададено от настоящото решение. Решенията, упоменати в този параграф се вземат съгласно член 15, параграф 2 от Директива 2001/95/ЕО.

4. В рамките на дейностите посочени в член 10 от Директива 2001/95/ЕО за общата безопасност на стоките преди изтичане на крайния срок за прилагане на настоящото

Решение от държавите-членки, Комисията създава насоки с цел улесняване практическото прилагане на решението.

Член 7

Адресати на настоящото решение са държавите-членки.

Съставено в Брюксел на 11 май 2006 година.

За Комисията:
Markos KYPRIANOU
Член на Комисията